

पर्यावरण विषयक कार्यक्रम
Call for Green Ideas

महाराष्ट्र शासन
पर्यावरण विभाग
शासन निर्णय क्र. इएनव्ही-२०११/प्र.क्र.५१/तां.क.३
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक : ०८ नोव्हेंबर, २०११.

वाचा : (१) या विभागाचा शासन निर्णय क्र. योजना-२००७/प्र.क्र.३४/तां.क.३.
दिनांक ३ ऑक्टोबर, २०११
(२) क्र. इएनव्ही-२०११/प्र.क्र.११२/तां.क.३ दिनांक ३ ऑक्टोबर, २०११ रोजीचे
सुकाणू समितीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.

प्रस्तावना :

पर्यावरण संवर्धनार्थ राज्याच्या स्थानिक गरजा लक्षात घेवून लोकसहभागातून नाविन्यपूर्ण कार्यक्रम राबविण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते, त्यानुसार पर्यावरण विभागामार्फत सन २०१०-२०११ पासून सदर कार्यक्रम राबविण्यात येत आहेत. या अनुषंगाने सन २०११-२०१२ या आर्थिक वर्षात दिनांक ७.७.२०११ रोजी या कार्यक्रमासाठी गठित सुकाणू समितीची बैठक पार पडली. या बैठकीत घेतलेल्या निर्णयानुसार डिसेंबर, २०१० ते मे, २०११ या कालावधीत प्राप्त प्रस्तावांपैकी सुकाणू समितीने घेतलेल्या निर्णयानुसार सुयोग्य प्रस्ताव निवडून त्यांना निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

पर्यावरण संवर्धनार्थ राज्याच्या स्थानिक गरजा लक्षात घेवून लोकसहभागातून नाविन्यपूर्ण कार्यक्रम राबविण्यासाठी मागविण्यात आलेल्या प्रस्तावांपैकी डिसेंबर, २०१० ते मे, २०११ या कालावधीत प्राप्त प्रस्तावांपैकी खालील प्रस्तावांना सन २०११-१२ या आर्थिक वर्षात मंजूर व वितरीत करावयाचा निधी खालीलप्रमाणे -

अ. क्र.	व्यक्ती/संस्थेचे नांव	पत्ता	योजनेचा संक्षिप्त तपशिल	मंजूर व वितरीत करावयाचा निधी
१) जनजागृती विषयक प्रस्ताव :				
१	वैयक्तिक - लोकशाहीर एन. दत्ता आणि कला पथक, मु. टेमीपाडा	मु. टेमीपाडा, पो.आगाशी, ता.वसई, जि. ठाणे	शाहिरी पोवाडे, लावणी इ. माध्यमातून पर्यावरण विषयक जनजागृती करणे.	५.०० लाख
२	अशासकीय संस्था- प्रबोधीनी महिला सामाजिक संस्था.	३१०/३ साईग्राम को.ऑप. हौसिंग सोसायटी, एन.एल. परेलकर मार्ग, परेल व्हीलेज, मुंबई-४०००१२.	जैविक कचरा व्यवस्थापने-बाबत जनजागृती.	५.०० लाख
३	अशासकीय संस्था- श्री.ज्ञानराज बहुउद्देशीय शिक्षण संस्था	मु.पो. रेंठरे धरण, ता. वाळवा, जि. सांगली.	पर्यावरण विषयक मूलभूत संकल्पना, कायदा इ. विषयी कार्यक्रमाद्वारे जनजागृती	५.०० लाख
४	वैयक्तिक - इंदुधनुष सांस्कृतिक कलापथक	१०२, आदर्श हौसिंग सोसायटी, बिल्डींग नं.१३, सुंदर सरोवर क्रॉम्लेक्स,	फिरत्या वाहनावर (ट्रक) रंगमंच उभारून सांस्कृतिक कार्यक्रमाद्वारे	५.०० लाख

		मिरा-भाईंदर रोड (पूर्व), जि. ठाणे.	पर्यावरण जनजागृती	विषयी
२) अंमलबजावणी प्रस्ताव				
१	अशासकीय संस्था- वसुंधरा एज्युकेशनल अँड वेल्फेअर असोसिएशन, नागपूर	१२९, सर्व्हे नगर (त्रिमूर्ती नगर) नागपूर -४४०२२	इलेक्ट्रॉनिक कचरा (e- Waste) बाबत नागपूर क्षेत्रात पर्यावरण संरक्षण, प्रशिक्षण इ. कार्यक्रम राबविणे.	३.०० लाख
२	अशासकीय संस्था - आकार सांस्कृतिक आणि ग्रामिण विकास संस्था.	कै. दादासाहेब गायकवाड गृहनिर्माण सहकारी संस्था, प्लॉट क्र.११, क्रांती चौक, पोलिस स्टेशन समोर, संसार नगर, औरंगाबाद	औरंगाबाद क्षेत्रातील इ- कचरा बाबत कार्यक्रम राबविणे.	३.०० लाख
३	अशासकीय संस्था- जीवन आशा वेल्फेअर सोसायटी.	पन्नालाल बगौचा, भुतेश्वर चौक, अमरावती.	पिण्याच्या पाण्याची उपलब्धता वाढविण्या- साठीचे कार्यक्रम राबविणे.	३.०० लाख
४	शासकीय संस्था- राजाराम कॉलेज, कोल्हापूर.	डिपार्टमेंट ऑफ बॉटनी, विद्यानगर, कोल्हापूर- ४९६००४	कोल्हापूर जिल्ह्यातील रानटी वनीषची संवर्धन व आरोग्य कार्यक्रम राबविणे.	५.०० लाख
५	अशासकीय संस्था - सप्तशृंगी बहुउद्देशीय महिला संस्था	प्लॉट क्र.२, आनंद हौसिंग सोसायटी, टागोर कॉलनी जवळ, विद्यानगरी, देवपूर थुळे, जि. घुळे	घनकचरा व्यवस्थापनेविषयी कार्यक्रम राबविणे.	५.०० लाख

२. या शासन निर्णयाद्वारे उपरोक्त रु.३९.०० लक्ष (रुपये एकोणचाळीस लक्ष फक्त) एवढा निधी संबंधितांना मंजूर व मुक्त करण्यास परवानगी देण्यात येत आहे. सदर निधी वितरणाबाबत अटी व शर्ती विस्तृतपणे सोबतचे सहपत्रात नमूद करण्यात आलेल्या आहेत.

३. यासाठी अवर सचिव, पर्यावरण विभाग (Under Secretary, Environment Department) यांचे नावे रु. ३९.०० लक्ष (रु. एकोणचाळीस लक्ष फक्त) एवढ्या निधीचा धनादेश काढण्यात यावा व त्यानुसार संबंधितांना त्यांच्या नावासमोर नमूद रक्कम स्वतंत्ररित्या धनादेशाद्वारे अदा करण्यात यावी.

४. उपरोक्त अदा करावयाचे रु.३९.०० लक्ष अधिदान व लेखाधिकारी यांच्यामार्फत कोषागारातून काढून संबंधितांना अदा करण्यासाठी आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून श्री. दे.के. मानकर, अवर सचिव, पर्यावरण विभाग व नियंत्रक अधिकारी म्हणून श्री. श्या. ना. धकाते, सह सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय यांना घोषित करण्यात येत आहे. त्यांनी संबंधित व्यक्ती/संस्था यांना परिच्छेद १ मधील तक्त्यानुसार वितरित करावयाचे एकूण रु. ३९.०० लक्ष (रुपये एकोणचाळीस लक्ष फक्त) अधिदान व लेखाधिकारी कार्यालय, मुंबई येथून एकत्रित धनादेशाद्वारे वितरीत करण्यासाठी प्राप्त करण्याची कार्यवाही करावी.

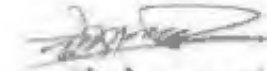
५. सदर होणारा खर्च हा, क्र. यू-३४३५-परिस्थितीकी व पर्यावरण, ०४, प्रदूषण प्रतिबंध व नियंत्रण १०३, वायू व जल प्रदूषण प्रतिबंध, पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-राज्य योजनांतर्गत योजना,(०२) पर्यावरण प्रतिबंध (०२)(१३) पर्यावरणविषयक जनजागृती, शिक्षण व वातावरण बदल कृती योजना (३४३५ १३०२)३१, सहायक अनुदान, या लेखाशिर्षाखाली खर्ची घालावा व तो सन २०११-१२ च्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा. सन २०११-१२ या आर्थिक वर्षात सदर

लेखाशिर्षाखाली एकूण रु. ३००.०० लक्ष एकूटी तरतुद मंजूर व अर्थसंकल्पीत करण्यात आलेली आहे.

६. सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या सहमीने व त्या विभागाचा शासन परिपत्रक क्र. अंदाज-२०.११/प्र.क्र.९३/२०११/अर्थसंकल्प-३, दिनांक २१.९.११ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा सांकेतांक क्र.२०११११०९१५४६२२००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या नावाने व आदेशानुसार,

(दे. के. मानकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

- १) संबंधित जिल्हाधिकारी
- २) संबंधित मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
- ३) सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव
- ४) मा. मंत्री यांचे स्वीय सहायक,
- ५) मा. राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक,
- ६) उप सचिव (वित्त विभाग/व्यव-१६), मंत्रालय, मुंबई
- ७) उप सचिव (नियोजन विभाग/१४६२), मंत्रालय, मुंबई,
- ८) सर्व उप सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय
- ९) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेता/लेखापरीक्षा) महा.१, महा.-२, मुंबई/नागपूर
- १०) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
- ११) निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
- १२) संबंधित जिल्हा प्रादेशिक अधिकारी, महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळ,
- १३) सचिव, पर्यावरण यांचे स्वीय सहायक,
- १४) संबंधित ध्यक्ती/संस्था
- १५) निवड नस्ती/ता.क.३

पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र. इएनव्ही-२०११/प्र.क्र.११२/तां.क.३, दिनांक ७ जुलै, २०११ नुसार निवड प्राप्त लोकशाहीर एन. दत्ता आणि कला पथक यांच्या प्रस्तावावरील सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे -

- अ) आपण सादर केलेल्या दिनांक ६ जानेवारी, २०१० च्या पत्रात नमूद कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीसाठी आपणांस मंजूर रु. ५.०० लक्ष निधी व त्यात आपला ५ टक्के भार म्हणजेच रु. २५०००/- निधी एकूण खर्चाचा तपशिल तात्काळ सादर करण्यात यावा.
- ब) पर्यावरण विषयक जनजागृतीसाठी राबवावयाचा प्रस्तावित कार्यक्रम आयोजित करावयाचे ठिकाण व दिनांक याचा तपशिल सादर करण्यात यावा.
- क) उपरोक्त मंजूर एकूण खर्चाच्या तपशिलानुसार प्रती कार्यक्रम आयोजित करण्याचा बाबनिहाय तपशिल पर्यावरण विभागाकडे तात्काळ सादर करावा. असा तपशिल सादर करतांना सुकाणू समितीच्या सूचनांचे पालन करणे आवश्यक राहिल.
- ड) वरील तपशिल प्राप्त झाल्यानंतर खर्चाच्या तपशिलवार बाबी अंतर्भूत करून आपणास स्वतंत्ररित्या पत्राद्वारे कळविण्यात येईल व त्यानुसार आपणांस निधी मुक्त करण्यात येईल. आपण दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करावे.
- इ) मंजूर निधी मुक्त करण्यापूर्वी रु.५०,०००/- सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२ यांच्या नावे बँक गॅरन्टी देणे आवश्यक राहिल.
- फ) प्रत्येक कार्यक्रमाच्या वेळी आपण “पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत योजना” असे दर्शनी भागावर ठळक अक्षरात फलक लावणे अथवा प्रदर्शित करणे बंधनकारक आहे. याबाबत फोटो दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घेवून शासनाकडे पाठविणे आवश्यक राहिल.
- ग) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतांमार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्त परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे. सदर जनजागृती/अंमलबजावणी प्रकल्प हा एक मोठ्या प्रकल्पाची बाब असल्याने व त्यातील अन्य बाबींसाठी वेगळ्या अर्थिक स्त्रोतांमार्फत निधी उपलब्ध झाला असल्यास/होत असल्यास त्याबाबत पर्यावरण विभागास पूर्व सूचित करणे बंधनकारक आहे.
- घ) या कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने प्रत्येक कार्यक्रमाचा फोटो व व्हिडिओ चित्रण काढणे बंधनकारक असून, त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घ्यावी.

- घ) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरूप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल याची नोंद घ्यावी. याबाबत आपण सादर केलेली बँक गॅरंटी पर्यावरण विभाग एन्कॅश करेल. तसेच कोणत्याही पूर्व सुचना न देता आपल्यास मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल.
- छ) योजनांच्या अंमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आपण विहित प्रारूपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र-अ"). तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report देणे आवश्यक राहिल.
- ग) वरील नमूद बाबींसंदर्भात रु.१००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.

(दे.के.मानकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र. इएनव्ही-२०११/प्र.क्र.५१/तां.क.३
दिनांक : ०८ नोव्हेंबर, २०११ चे सहपत्र

.....

पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र. इएनव्ही-२०११/प्र.क्र.११२/तां.क.३, दिनांक ७ जुलै, २०११ नुसार निवड प्राप्त प्रबोधिनी महिला सामाजिक संस्था यांच्या प्रस्तावावरील सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे -

- अ) आपल्याकडून सादर होणाऱ्या कार्यक्रमासाठी आपणास मंजूर करण्यात येत असलेला रु.५.०० लक्ष निधी व त्यात आपला १० टक्के मार म्हणजेच रु.०.५०/-लक्ष निधी एवढ्या एकूण खर्चाचा तपशिल तात्काळ सादर करण्यात यावा.
- ब) पर्यावरण विषयक जनजागृतीसाठी राबवावयाचा प्रस्तावित कार्यशाळा तसेच हॉस्पिटलनिहाय कार्यक्रम अंमलबजावणीचा तपशिल देण्यात यावा (ठिकाण व दिनांक).
- क) उपरोक्त मंजूर एकूण खर्चाच्या तपशिलानुसार प्रती कार्यक्रम आयोजित करण्याचा बाबनिहाय तपशिल पर्यावरण विभागाकडे तात्काळ सादर करावा. असा तपशिल सादर करताना सुकाणू समितीने बैठकी दरम्यान दिलेल्या सूचनांचे पालन करणे आवश्यक राहिल.
- ड) वरील तपशिल प्राप्त झाल्यानंतर खर्चाच्या तपशिलवार बाबी अंतर्भूत करून आपणास स्वतंत्ररित्या पत्राद्वारे कळविण्यात येईल व त्यानुसार आपणास निधी मुक्त करण्यात येईल. आपण दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करावे.
- इ) प्रत्येक कार्यशाळेच्या आयोजनाच्यावेळी आपण "पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत योजना" असे दर्शनी भागावर ठळक अक्षरात फलक लावणे अथवा प्रदर्शित करणे बंधनकारक आहे. याबाबत फोटो दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घेवून शासनाकडे पाठविणे आवश्यक राहिल.
- ग) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतामार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे. सदर जनजागृती/अंमलबजावणी प्रकल्प हा एक मोठ्या प्रकल्पाची बाब असल्याने व त्यातील अन्य बाबींसाठी वेगळ्या अर्थिक स्त्रोतामार्फत निधी उपलब्ध झाला असल्यास/होत असल्यास त्याबाबत पर्यावरण विभागास पूर्व सूचित करणे बंधनकारक आहे.
- घ) या कार्यशाळेच्या अनुषंगाने प्रत्येक कार्यक्रमाचा फोटो व व्हिडिओ चित्रण काढणे बंधनकारक असून, त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घ्यावी.
- च) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरूप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल याची नोंद घ्यावी. तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता आपल्यास मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल.

- छ) योजनांच्या अंमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आपण विहित प्रारूपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल. ("विवरणपत्र-अ"). तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report देणे आवश्यक राहिल.
- ग) वरील नमूद बाबींसंदर्भात रु.१००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.

(दे. के. मानकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र. इएनव्ही-२०११/प्र.क्र.५१/तां.क.३, दिनांक ७ जुलै, २०११ नुसार निवड प्राप्त ज्ञानराज बहुउद्देशीय शिक्षण संस्था यांच्या प्रस्तावावरील सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे -

- अ) आपण सादर केलेल्या दिनांक २५.३.२०११ च्या पत्रात नमूद कार्यक्रम हे आपणांस मंजूर रु. ५.०० लक्ष निधी व त्यात आपला ५ टक्के भार म्हणजेच रु. ०.२५/-लक्ष निधी एवढ्या एकूण खर्चाचा तपशिल तात्काळ सादर करण्यात यावा.
- ब) पर्यावरण विषयक जनजागृतीसाठी राबवावयाचा प्रस्तावित कार्यक्रम आयोजित करावयाचे ठिकाण व दिनांक याचा तपशिल सादर करण्यात यावा. तसेच विविध विषयाच्या अनुषंगाने घेण्यात येणारे चर्चासत्र हे वेगवेगळ्या वेळी आयोजित न करता एकत्रितपणे आयोजित करण्यात यावे.
- क) उपरोक्त मंजूर एकूण खर्चाच्या तपशिलानुसार प्रती कार्यक्रम आयोजित करण्याचा बाबनिहाय तपशिल पर्यावरण विभागाकडे तात्काळ सादर करावा. असा तपशिल सादर करतांना सुकाणू समितीच्या सूचनांचे पालन करणे आवश्यक राहिल.
- ड) गरील तपशिल प्राप्त झाल्यानंतर खर्चाच्या तपशिलवार बाबी अंतर्भूत करून आपणास स्वतंत्ररित्या पत्राद्वारे कळविण्यात येईल व त्यानुसार आपणांस निधी मुक्त करण्यात येईल. आपण दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करावे.
- इ) उपरोक्त कार्यक्रम सांगली जिल्ह्यातील “वाळवा, शिराळा, पलूस, तासगांव, खानापूर, आटपाडी, क. महाकाळ, जत, मिरज व सांगली शहर तालुका” या १० तालुक्यात घेण्यात यावे.
- ई) प्रत्येक कार्यक्रमाच्या वेळी आपण “पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत योजना” असे दर्शनी भागावर ठळक अक्षरात फलक लावणे अथवा प्रदर्शित करणे बंधनकारक आहे. याबाबत फोटो दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घेवून शासनाकडे पाठविणे आवश्यक राहिल.
- ग) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतांमार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे. सदर जनजागृती/अंमलबजावणी प्रकल्प हा एक मोठ्या प्रकल्पाची बाब असल्याने व त्यातील अन्य बाबींसाठी वेगळ्या आर्थिक स्त्रोतांमार्फत निधी उपलब्ध झाला असल्यास/होत असल्यास त्याबाबत पर्यावरण विभागास पूर्व सूचित करणे बंधनकारक आहे.
- घ) या कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने प्रत्येक कार्यक्रमाचा फोटो व व्हिडिओ चित्रण काढणे बंधनकारक असून, त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घ्यावी.

- च) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरूप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल याची नोंद घ्यावी. तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता आपल्यास मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल.
- छ) योजनांच्या अंमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आपण विहित प्रारूपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल. ("विवरणपत्र-अ"). तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report देणे आवश्यक राहिल.
- ग) वरील नमूद बाबीसंदर्भात रु.१००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.

(द. के. मानकर)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र. इएनव्ही-२०११/प्र.क्र.५१/तां.क.३, दिनांक ७ जुलै, २०११ नुसार निवड प्राप्त इंद्रधनुष्य सांस्कृतिक कला पथक यांच्या प्रस्तावावरील सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे -

- अ) आपण सादर केलेल्या दिनांक २६.११.२०१० च्या पत्रात नमूद कार्यक्रम हे आपणांस मंजूर रु. ५.०० लक्ष निधी व त्यात आपला ५ टक्के भार म्हणजेच रु. ०.२५/-लक्ष निधी एवढ्या एकूण खर्चाचा तपशिल तात्काळ सादर करण्यात यावा.
- ब) पर्यावरण विषयक जनजागृतीसाठी राबवावयाचा प्रस्तावित कार्यक्रम आयोजित करावयाचे ठिकाण व दिनांक याचा तपशिल सादर करण्यात यावा.
- क) उपरोक्त मंजूर एकूण खर्चाच्या तपशिलानुसार प्रती कार्यक्रम आयोजित करण्याचा बाबनिहाय तपशिल पर्यावरण विभागाकडे तात्काळ सादर करावा. असा तपशिल सादर करतांना सुकाणू समितीच्या सूचनांचे पालन करणे आवश्यक राहिल.
- ख) वरील तपशिल प्राप्त झाल्यानंतर खर्चाच्या तपशिलदार बाबी अंतर्भूत करून आपणास स्वतंत्ररित्या पत्राद्वारे कळविण्यात येईल व त्यानुसार आपणांस निधी मुक्त करण्यात येईल. आपण दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करावे.
- इ) मंजूर निधी मुक्त करण्यापूर्वी रु.५०,०००/- सचिव, पर्यावरण विभाग, मंत्रालय, मुंबई-४०००३२ यांच्या नावे बँक गॅरन्टी देणे आवश्यक राहिल.
- फ) प्रत्येक कार्यक्रमाच्यावेळी आपण “पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत योजना” असे दर्शनी भागावर ठळक अक्षरात फलक लावणे अथवा प्रदर्शित करणे बंधनकारक आहे. याबाबत फोटो दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घेवून शासनाकडे पाठविणे आवश्यक राहिल.
- ग) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतांमार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे. सदर जनजागृती/अंमलबजावणी प्रकल्प हा एक मोठ्या प्रकल्पाची बाब असल्याने व त्यातील अन्य बाबींसाठी वेगळ्या अर्थिक स्त्रोतांमार्फत निधी उपलब्ध झाला असल्यास/होत असल्यास त्याबाबत पर्यावरण विभागास पूर्व सूचित करणे बंधनकारक आहे.
- घ) या कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने प्रत्येक कार्यक्रमाचा फोटो व व्हिडिओ चित्रण काढणे बंधनकारक असून, त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घ्यावी.
- च) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरूप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल याची

नो. १२१११ याबाबत आपण सादर केलेली बँक गॅरेटी पर्यावरण विभाग एन्कॅश करेल तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता आपल्यास मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल.

- १०) भूतनाच्या अमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आपण विहित प्रारूपानुसार तयार करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र-अ") तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report देणे आवश्यक राहिल.
- ग) वरील नमूद बाबींसंदर्भात रु १००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.

(दे. के. मानेकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र. इएनव्ही-२०११/प्र क्र.५१/ता क ३

दिनांक : ०८ नोव्हेंबर, २०११ चे सहपत्र

पर्यावरण विभाग शासन निर्णय क्र. इएनव्ही-२०११/प्र क्र.५१/ता क ३, दिनांक ७ जुलै २०११ नुसार निवड प्राप्त वसुंधरा एज्युकेशनल ॲण्ड वेल्फेअर असोसिएशन याच्या प्रस्थापक संस्थेच्या सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे

अ) आपण सादर केलेल्या दिनांक १ मार्च, २०११ च्या पत्रात नमूद कार्यक्रम हे आपणास मनुूर रु ३ ०० लक्ष निधी व त्यात आपला १० टक्के भार म्हणजेच रु ० ३०/ लक्ष निधी एकूट या एकूण खर्चाचा तपशिल तात्काळ सादर करण्यात यावा

ब, पर्यावरण विषयक जनजागृतीसाठी राबवावयाचा प्रस्तावित कार्यशाळा व सर्वेक्षण तसेच नगपूर परिक्षेत्रात राबवावयाच्या कार्यक्रमाचा तपशील देण्यात यावा (स्थळ व दिनांकसहीत, e-waste निमित्तीस कारणीभूत सर्व उपकरणे जसे, संगणक, टेलिव्हिजन, रेफ्रिजरेटर इ. व त्याचा सर्व तपशिल तसेच ज्या प्रारुपात माहिती गोळा करण्यात येणार आहे तो सर्व अहवाल सादर करावा

क) उपरोक्त मजूर एकूण खर्चाच्या तपशिलानुसार प्रती कार्यक्रमा भागाच्या करण्यात आलेल्या बाबनिहाय तपशिल पर्यावरण विभागाकडे तात्काळ सादर करावा असा तपशिल सादर करताना सुकाणू समितीच्या सूचनांचे पालन करणे आवश्यक राहिल

ड) वरील तपशिल प्राप्त झाल्यानंतर खर्चाच्या तपशिलवार बाबी अंतर्भूत करून आपण स रवत प्रेरित्या पत्राद्वारे कळविण्यात येईल व त्यानुसार आपणांस मिळी मुक्त करण्यात येईल आपण दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र दर माहेच्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करावे

इ प्रत्येक कार्यशाळा/कार्यक्रमाच्या वेळी आपण "पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत योजना" असे दर्शनी भागावर ठळक अक्षरात फलक लावणे अथवा प्रदर्शित करणे बंधनकारक आहे याबाबत फोटो दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल याची दक्षता घेवून शासनाकडे पाठविणे आवश्यक राहिल

फ) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतामार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे सदर जनजागृती/अभिलेखावणी प्रकल्प हा एक मोठ्या प्रकल्पाची बाब असल्याने व त्यातील अन्य बाबींसाठी वेगळ्या अर्थिक स्त्रोतामार्फत निधी उपलब्ध झाला असल्यास/होत असल्यास त्याबाबत पर्यावरण विभागास पूर्व सूचित करणे बंधनकारक आहे

ग) या कार्यशाळा/कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने प्रत्येक कार्यक्रमाचा फोटो व व्हिडिओ चित्रण काढणे बंधनकारक असून त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल याची दक्षता घ्यावी

घ) सदर योजनेच्या अभिलेखावणीत पर्यावरण विभागास काही अटी आढळल्यास त्यानुसार आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मूक्त असेल याची

नंद ध्यावी तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता आपल्यास मजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल

११. यातनाच्या भ्रमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आपण विहित प्रारूपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र-अ"), तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल भ्रम्याल तसेच Completion Report देणे आवश्यक राहिल
१२. शील नमुन्या बाबीसदमात रु १००/- कोट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मजूर भरतलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे

(दे के मानकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र इएनव्ही-२०११/प्र.क्र ५१/तां क ३
दिनांक : ०८ नोव्हेंबर, २०११ चे सहपत्र

पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र इएनव्ही-२०११/प्र.क्र ११२/तां क ३ दिनांक ७ जुलै २०११ नुसार निवड प्राप्त आकार सांस्कृतिक आणि ग्रामिण विकास संस्था याच्या प्रस्तावावरील मुद्द्यां सांगे रीत्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे

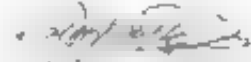
- अ) आपण सादर केलेल्या दिनांक ११.१२.२०१० च्या पत्रात नमूद कार्यक्रम हे आपणास मंजूर रु. ३.०० लक्ष निधी व त्यात आपला १० टक्के भाग म्हणजेच रु. ०.३०/ लक्ष निधी एकूण खर्चाच्या तपशिल तात्काळ सादर करण्यात यावा
- ब) पर्यावरण विषयक जनजागृतीसाठी राबवावयाच्या प्रस्तावित कार्यशाळा व सहैक्षण तसेच औरंगाबाद परिक्षेत्रात राबवावयाच्या कार्यक्रमाच्या तपशील देण्यात यावा (स्थळ व दिनांकसहीन) e-waste निर्मितीस कारणीभूत सर्व उपकरणे जसे, संगणक, टॅब्लेट्स, रेफ्रिजरेटर इ बाबतचा सर्व तपशिल तसेच जगा प्रारुपात माहिती गोळा करण्यात येणार आहे तो सर्व अहवाल सादर करावा
- क) उगरोक्त मंजूर एकूण खर्चाच्या तपशिलांनुसार प्रती कार्यक्रम आगोन्तित करण्याचा बाबतचे तपशिल पर्यावरण विभागाकडे तात्काळ सादर करावा असा तपशील सादर करताना सुकाणू समितीच्या सूचनाचे पालन करणे आवश्यक राहिल
- द) वरील तपशिल प्राप्त झाल्यानंतर खर्चाच्या तपशिलवार बाबी भ्रमभूत करून आपणास स्वतंत्ररीत्या पत्राद्वारे कळविण्यात येईल व त्यानुसार आपणास निधी मुक्त करण्यात येईल आपण दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करावे
- इ) प्रत्येक कार्यशाळा/कार्यक्रमाच्या वेळी आपण "पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत योजना" असे दर्शनी भागावर ठळक अक्षरात फलक लावणे अथवा प्रदर्शित करणे बंधनकारक आहे याबाबत फोटो दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल याची दक्षता घेवून शासनाकडे पाठविणे आवश्यक राहिल.
- फ) मान्य खर्चाच्या बाबीसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतामार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे सदर जनजागृती/अमलबजावणी प्रकल्प हा एक मोठ्या प्रकल्पाची बाब असल्याने व त्यातील अन्य बाबीसाठी वेगळ्या अर्थिक स्त्रोतामार्फत निधी उपलब्ध झाल्या असल्यास/होत असल्यास त्याबाबत पर्यावरण विभागास पूर्व सूचित करणे बंधनकारक आहे
- ग) या कार्यशाळा/कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने प्रत्येक कार्यक्रमाचा फोटो व दिनांक व वेळ बंधनकारक असून, त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल याची दक्षता घ्यावी
- घ) सदर योजनेच्या अमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरूप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल याची

नोट: १३.१) तसेच कोणत्याही पूर्ण सूचना न देता आपल्यास मजूर केलेली योजना रद्द करणाऱ्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल

४. या जनसंख्या अमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आपण विहित प्रारूपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र-अ"). तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report देणे आवश्यक राहिल

७. वरील नमुद बाबीसद्वारे रु १००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अली च शर्ती मंजूर असता, हे हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे

(दे.के.मानकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र. इएनव्ही-२०११/प्र क्र ५१/ता क ३

दिनांक : ०८ नोव्हेंबर, २०११ चे सहपत्र

पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र. इएनव्ही-२०११/प्र क्र ५१२/ता क ३, दिनांक ७ जुलै २०११ नुसार निवड प्राप्त जीवन आशा वेल्फेअर सोसायटी यांच्या प्रस्तावावरील सुकाणू समितीच्या निष्पत्तीनुसार खालीलप्रमाणे कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे

- अ) आपल्याकडून सादर पत्रात नमूद कार्यक्रमासाठी आपणांस मंजूर करण्यात येत असलेल्या रु. ३०० लक्ष निधी व त्यात आपला १० टक्के भार म्हणजेच रु. ३०/ लक्ष निधी एखाद्या एकूण खर्चाचा तपशिल तात्काळ सादर करण्यात यावा
- ब) आपण प्रस्तावित केल्याप्रमाणे ज्या २५ गावे/खेड्यांमध्ये योजनेची अंमलबजावणी करावयाची आहे त्याची नावासह सर्वेस्तर तपशिल (गावे निवडण्याची कारणे, सर्वाधिक ग्रामसभेचा याचना मान्यता व देखभाल दुरुस्तीबाबत ठराव ज्या जागी सदर प्रकल्प अंमलबजावणी होणार आहे त्याच्या निवडीची प्रक्रिया, तसेच fian harvesting बाबत तांत्रिक माहिती देखभालीबाबत ठराव) सादर करावा
- क) उपरोक्त मंजूर एकूण खर्चाच्या तपशिलनुसार कार्यक्रम आयोजित करायचा बाबत सदर तपशिल पर्यावरण विभागाकडे तात्काळ सादर करावा असा तपशिल सादर करणारा सुकाणू समितीच्या सूचनांचे पालन करणे आवश्यक राहिले
- ख) वरील तपशिल प्राप्त आल्यानंतर खर्चाच्या तपशिलवार बाबी अंतर्भूत करून आपणारा स्वतंत्ररित्या पत्राद्वारे कळविण्यात येईल व त्यानुसार आपणांस निधी मुक्त करण्यात येईल, आपण दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करावे
- ग) ज्या जागी असा प्रकल्प उभारणी होणार आहे त्या ठिकाणी आपण "पर्यावरण विभाग महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत योजना" असं दर्शनी भागावर ठळक अक्षरात फलक जावणे अथवा प्रदर्शित करणे बंधनकारक आहे त्याबाबत फोटो व व्हिडीओ चित्रण काढणे बंधनकारक आहे सदर फोटो पूर्वीचे ठिकाण व कार्यक्रम संपल्यानंतरचे ठिकाण अशा स्वरूपाचा असावा त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल याची दक्षता घ्यावी
- घ) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतामार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे सदर जनजागृती/अंमलबजावणी प्रकल्प हा एक मोठ्या प्रकल्पाची बाब असल्याने व त्यातील अन्य बाबींसाठी वेगळ्या अर्थिक स्त्रोतामार्फत निधी उपलब्ध झाल्या असल्यास/होत असल्यास त्याबाबत पर्यावरण विभागास पूर्व सूचित करणे बंधनकारक आहे
- च) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही युक्ती आढळल्यास त्यानुसार आवश्यक ती कारवाई न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असला याची नोंद घ्यावी तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता आपल्यास मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल

दिनांक : ०८ नोव्हेंबर, २०११ चे सहपत्र

पर्यावरण विभाग शासन निर्णय क्र इएनव्ही २०११/प्र क्र ११२/सां क ३ दिनांक ७ जुलै, २०११ नुसार निवड प्राप्त राजाराम कॉलेज कोल्हापूर याच्या प्रस्तावावरील सुकाणू सामे गंध्या निर्णयानुसार सर्वविषयाच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती गुद्दीलप्रमाणे -

- ग) आपणास सादर केलेल्या दिनांक २६ २०१५ च्या पत्रात नमूद कार्यक्रम हे आपणास मंजूर रु ५ ०० लक्ष निधी एकूण खर्चाचा बाबानेहाय तपाशिल तात्काळ सादर करण्यात यावा
- घ) पर्यावरण विषयक जनजागृतीसाठी शब्दावयाचा प्रस्तावित कार्यक्रम/कार्यशाळा आयोजित करायला ठिकाण व दिनांक याचा तपशिल सादर करण्यात यावा
- च) उपरोक्त मंजूर एकूण खर्चाच्या तपशिलानुसार प्रती कार्यक्रम/कार्यशाळा अयोजित करण्याचा बाबानेहाय तपशिल पर्यावरण विभागाकडे तात्काळ सादर करावा असा तपशिल सादर करताना सुकाणू सोमेलीच्या सूचनांचे पालन करणे आवश्यक राहिल.
- ५) तपशिल तपाशिल प्राप्त झाल्यानंतर खर्चाच्या तपशिलवार बाबी अंतर्भूत करून आपणास स्वतंत्रातल्या पत्राद्वारे कळविण्यात येईल व त्यानुसार आपणांस निधी मुक्त करण्यात येईल आपणा दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करावे
- ६) प्रत्येक कार्यक्रमाच्या/कार्यशाळेच्या ठिकाणी आपण "पर्यावरण विभाग मातृशब्द शास्त्र प्रस्कृत योजना" असे दर्शनी मागावर ठळक अक्षरात फलक लावणे अथवा प्रदर्शित करणे बंधनकारक आहे याबाबत फोटो दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल याची दक्षता घेवून शासनाकडे पाठविणे आवश्यक राहिल.
- ७) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतामार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे सदर जनजागृती/समलब्धजावणी प्रकल्प हा एक मोठ्या प्रकल्पाची नाव असल्याने व त्यातील अन्य बाबींसाठी वेगळ्या अर्थिक स्त्रोतामार्फत निधी उपलब्ध झाला असल्यास/होत असल्यास त्याबाबत पर्यावरण विभागास पूर्व सूचित करणे बंधनकारक आहे
- ८) या कार्यक्रमाच्या/कार्यशाळेच्या अनुषंगाने प्रत्येक कार्यक्रमाचा फोटो व व्हिडिओ विवरण काढणे बंधनकारक असून, त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल याची दक्षता घ्यावी
- ९) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही चुकी आढळल्यास गावकऱ्यां आवश्यक ती कारवाई न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल याची नोंद घ्यावी तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता आपल्यास मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल

- छ) योजनांच्या अंमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आपण विहित प्रारूपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र-अ"). तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report देणे आवश्यक राहिल.
- ग) वरील नमूद बाबींसंदर्भात रु.१००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.

(दे.के.मानकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र. इएनव्ही-२०११/प्र.क्र.५१/तां.क.३
दिनांक : ०८ नोव्हेंबर, २०११ चे सहपत्र

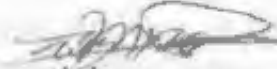
*****

पर्यावरण विभाग, शासन निर्णय क्र. इएनव्ही-२०११/प्र.क्र.५१२/तां.क.३, दिनांक ७ जुलै, २०११ नुसार निवड प्राप्त सप्तशृंगी बहुउद्देशीय महिला संस्था यांच्या प्रस्तावावरील सुकाणू समितीच्या निर्णयानुसार राबविण्याच्या कार्यक्रमाबाबतच्या अटी व शर्ती पुढीलप्रमाणे -

- अ) आपल्याकडून सादर केलेल्या पत्रात नमूद कार्यक्रमासाठी आपणांस मंजूर करण्यात येत असलेले रु. ५.०० लक्ष निधी व त्यात आपला भार म्हणजेच रु. ०.४०/-लक्ष निधी एवढ्या एकूण खर्चाचा तपशिल तात्काळ सादर करण्यात यावा.
- ब) पर्यावरण विषयक जनजागृतीसाठी राबवावयाचा प्रस्तावित कार्यक्रम आयोजित करावयाचे ठिकाण व दिनांक याचा तपशिल सादर करण्यात यावा.
- क) उपरोक्त मंजूर एकूण खर्चाच्या तपशिलानुसार प्रती कार्यक्रम आयोजित करण्याचा बाबनिहाय तपशिल पर्यावरण विभागाकडे तात्काळ सादर करावा. असा तपशिल सादर करताना सुकाणू समितीच्या सूचनांचे पालन करणे आवश्यक राहिल.
- ड) वरील तपशिल प्राप्त झाल्यानंतर खर्चाच्या तपशिलवार बाबी अंतर्भूत करून आपणास स्वतंत्ररित्या पत्राद्वारे कळविण्यात येईल व त्यानुसार आपणांस निधी मुक्त करण्यात येईल. आपण दिलेल्या कार्यक्रमानुसार सदर निधीचा खर्च होत असल्याबाबतचे प्रमाणपत्र दर महिन्याच्या १० तारखेपूर्वी पर्यावरण विभागास सादर करावे.
- इ) प्रत्येक कार्यक्रमाच्या वेळी आपण "पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र शासन पुरस्कृत योजना" असे दर्शनी भागावर ठळक अक्षरात फलक लावणे अथवा प्रदर्शित करणे बंधनकारक आहे. याबाबत फोटो दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घेवून शासनाकडे पाठविणे आवश्यक राहिल.
- फ) मान्य खर्चाच्या बाबींसाठी अन्य कोणत्याही स्त्रोतांमार्फत निधी प्राप्त होत असल्यास सदर बाब पर्यावरण विभागाच्या निदर्शनास आणून विभागाची पूर्व परवानगीने सदर खर्च करणे बंधनकारक आहे. सदर जनजागृती/अंमलबजावणी प्रकल्प हा एक मोठ्या प्रकल्पाची बाब असल्याने व त्यातील अन्य बाबींसाठी वेगळ्या अर्थिक स्त्रोतांमार्फत निधी उपलब्ध झाला असल्यास/होत असल्यास त्याबाबत पर्यावरण विभागास पूर्व सूचित करणे बंधनकारक आहे.
- ग) या कार्यक्रमाच्या अनुषंगाने प्रत्येक कार्यक्रमाचा फोटो व व्हिडिओ चित्रण काढणे बंधनकारक असून, त्यावर दिनांक व वेळ प्रदर्शित होईल यांची दक्षता घ्यावी.
- घ) सदर योजनेच्या अंमलबजावणीत पर्यावरण विभागास काही त्रुटी आढळल्यास त्यानुरूप आवश्यक ती कारवाई, न्यायालयीन कारवाई करण्यास पर्यावरण विभाग मुक्त असेल याची नोंद घ्यावी. तसेच कोणत्याही पूर्व सूचना न देता आपल्यास मंजूर केलेली योजना रद्द करण्याचा पूर्ण अधिकार पर्यावरण विभागाकडे असेल.

घ) योजनांच्या अंमलबजावणीच्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र आपण विहित प्रारूपानुसार सादर करणे आवश्यक असेल ("विवरणपत्र-अ"). तसेच योजना पूर्ण झाल्यावर त्याच्या यशस्वीपणाबद्दल अहवाल तसेच Completion Report देणे आवश्यक राहिल.

१४) वरील नमूद बाबींसंदर्भात रु.१००/- कोर्ट फी स्टॅम्प पेपरवर अटी व शर्ती मंजूर असलेले हमीपत्र सादर करणे बंधनकारक आहे.

(दे.के.मानकर)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

“विवरण पत्र-अ”

Form of Utilization Certificate

Sr.No.	Letter/Order No. Date	Amount
	Total	

Certified that out of Rs. _____/- (Rs. _____ only) of Grant-in-aid sanctioned during the year _____ in favour of _____ under Government letter/Order No. _____ given in the margin and Rs. _____/- (Rupees _____ only) has been utilized for the purpose of _____ for which it was sanctioned and that balance of Rs. _____ unutilized at the end of the year has been surrendered to Government (vide No. _____, _____/- remaining _____ Dated _____) / will be adjusted towards the grants -in-aid payable during the next year. Out of total incurred expenditure Rs. _____/- contributed by project implementer.

2. Certified that I have satisfied myself that the conditions on which the grants-in-aid was sanctioned have been duly fulfilled /are being fulfilled and that I have exercised the following checks to see that the money was actually utilized for the purpose for which it was sanctioned.

Kinds of Checks Exercised

1. **Physical Progress verification**
2. **Separate Account Maintained for the Projects.**
- 3.
- 4.
- 5.

Project Implementer
(Name & Signature)

Chartered Accountant
(Signature & Seal)